

[סגור חלון](#)

הפריטים המבוטחים בדירה השתנו? עדכנו את חברת הביטוח

אם קיבלתם או קניתם תכשיט יקר או מכשיר חשמלי שערכו רב, לא עדכנתם את הביטוח, והפריטים נגנבו מהבית - נראה שתוכלו לבוא בטענות לעצמכם בלבד?

מדריכים בתחום

ג'ון גבע 21/6/16

פריצה לבית היא אירוע טראומטי במיוחד. עצם החדירה לדירתנו והידיעה שאדם זר הסתובב בה וחיטט בחפצים שונים גורמת תחושת חוסר אונים, כעס ותסכול. עריכת ביטוח מתאים לא תקהה אמנם את עוצמת הכעס והעלבון, אך לפחות תיצור רשת בטחון כלכלית שתאפשר לקבל פיצוי כספי ולרכוש תחליפים כאלה או אחרים במקום הפריטים שנגנבו. עם זאת, ברור שהביטוח לא יפצה לעולם על הערך הרגשי הנלווה לטבעת שעוברת במשפחה מדור לדור, או פריט שקשור לאחד מבני המשפחה.

אנשים רבים בוחרים, לפיכך, לבטח את בתיהם בביטוח מסוג תכולה לדירה. ביטוח מסוג זה מכסה מגוון גדול של סיכונים כגון גניבת תכשיטים או חפצים אחרים, מפני אירועים כגון פריצה אבל גם מפני אירועים שגורמים נזקים רבים וגבוהים כמו שריפה, שיטפון וכדומה. ביטוח תכולת הדירה כולל ברוב במקרים ביטוח תכשיטים וחפצי ערך ומעוגן במסגרת פוליסה תקנית קבועה על-פי תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח דירות ותכולתן), תשמ"ו-1986, ולכן אין לחברות הביטוח כל דרך לעשות שינויים בתוכן הפוליסה (אלא אם השינוי הוא לטובת המבוטח...). עם זאת, נראה כי גם לגבי פוליסות מסוג זה מתעוררות שאלות שונות כגון - האם זכות השיבוב של חברת ביטוח נגד המזיק (הפורץ למשל) נשללת במקרה שבו תבע הניזוק פיצוי מהמזיק לאחר קבלת תגמולי הביטוח? האם על חברת הביטוח לערוך כל שנה סקר חדש המעריך את שווי הפריטים המבוטחים? נסקור מקרים שהגיעו להכרעות בתי המשפט בסוגיות אלה.

ח' ביטחה את דירתה במשך שנים רבות בפוליסה לביטוח תכולת דירה שהנפיקה בעבורה חברת ביטוח. באחד הימים נפרצה דירתה של ח' ונגנבו כלי כסף ותכשיטים. בעקבות הפריצה פנתה ח' לחברת הביטוח שביטחה את דירתה בדרישה לקבלת תגמולי ביטוח. חברת הביטוח ערכה בירור מטעמה, ולאחר ארבעה חודשים שילמה לתובעת תגמולי ביטוח בסך 50 אלף שקל בקירוב. חברת הביטוח ביססה את סכום התגמולים על סמך סקר שנערך כשבע שנים לפני אירוע הפריצה, אשר העריך את שווי הפריטים המבוטחים.

ח' טענה כי על חברת הביטוח לפצותה בסכום נוסף, וזאת כדי להגיע לערך הריאלי של כלי הכסף והתכשיטים שנגנבו מדירתה. לדבריה, חברת הביטוח נהגה ברשלנות הואיל וחלפו שנים רבות שבהן לא ערכה סקר חדש כדי לעדכן את שווי הפריטים המבוטחים שבדירתה. חברת הביטוח טענה בתגובה כי שולמו ל-ח' מלוא תגמולי הביטוח המגיעים לה, וזאת בהתאם להערכת מומחים מטעמה על בסיס הסקר האחרון. לדבריה, עריכת הסקר אינה חובה מצדה, מאחר שמדובר רק על שירות עזר שבעזרתו יכולה ח' לקבוע את סכום הביטוח המבוקש על-ידיה. חברת הביטוח הוסיפה, כי באחריותה הבלעדית של ח' לעדכן את הסקר במידת הצורך. מאחר ש-ח' לא ביקשה מצדה לערוך סקר חדש, אין לה זכות לטעון לבקשת תשלום נוסף.

ח' המשיכה וטענה כי נגרם לה נזק רב מכך שחברת הביטוח לא העריכה נכון את שווי נכסיה, וציינה, בין היתר, כי מאחר שבנה התחנת נוספה לתכולה גם טבעת יקרה, שאף היא נגנבה באירוע הפריצה - ועליה לא פוצתה. האם התרשלה חברת הביטוח בכך שנמנעה מעדכון הפוליסה על בסיס סקר הערכת רכוש מעודכן?

בית המשפט דחה את התביעה, וקבע כי חברת הביטוח אינה חבה חובת זהירות כלפי ח' בעניין זה. וכאיו כל הוראה בתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח המחייבת מבטחת לשלוח סוקר על

חשובה בכדי לעדכן את שווי פריטי התכולה ודברי הערך של מבוטח. עוד נקבע, כי לפי נסיבות המקרה נראה היה ש-ח' הייתה מודעת לעובדה כי מוטלת עליה האחריות לעדכן מעת לעת את שווי הפריטים והשינוי בערכם, ובמיוחד כאשר מדובר על שינוי כתוצאה מאירוע משפחתי. חברת הביטוח לא יכלה לדעת כי בנה של ח' התחתן וכי לרכוש המבוטח נוספה גם טבעת יקרה.

בית המשפט קבע כי לחברת הביטוח אין חובת זהירות בעניין שווי פריטים מבוטחים, וכי אין לה חובה לעדכן את מחירי הפריטים המבוטחים מיזמתה. מאחר שהמבוטחת היא זו שנגישה לפריטים בדירה ולשינוי בהרכבם ובערכם, מצופה ממנה לעדכן בכך את חברת הביטוח בכדי שתערוך בעבורם הערכה חדשה באמצעות סקר. בית המשפט הדגיש כי בכל חידוש של הפוליסה אין חובה על חברת הביטוח לעדכן את סכומי הביטוח, וחובה זו מוטלת דווקא על המבוטח.

הפורצים חויבו לפצות

באחד הימים חזר ל' לדירתו, וגילה כי היא נפרצה ונגנבו ממנה כספת ובה כספים וחפצים רבים. המבוטח הגיש תלונה במשטרה וכעבור זמן קצר נעצרו שני אנשים ("הפורצים") כחשודים בפריצה ובגניבה. לאחר כמה חודשים הוגש נגדם כתב אישום, שבו הואשמו בביצוע העבירה. ל' פנה אל חברת הביטוח אשר ביטחה את מבנה דירתו ואת תכולתה, בדרישה לתשלום תגמולי ביטוח. בעקבות הפנייה שילמה לו חברת הביטוח 14,272 שקל בעבור הכספת, המסמכים ומפתחות אשר היו בתוכה. בעבור מזומנים שהיו בכספת שולם פיצוי בסך 9,528 שקל - 1% מסכום ביטוח התכולה, על-פי התוספת לפוליסה שהייתה ברשותו (לא ניתן לבטח כספים בדירת מגורים ואולם נקבע בפוליסה פיצוי מירבי של אחוז אחד משווי התכולה המבוטחת).

מאחר שלא היה שבע רצון מהתוצאה, הגיש ל' בבית המשפט תביעה בסך 600,321 שקל נגד שני הפורצים. בכתב התביעה טען כי הפורצים גנבו מדירתו את כל תכולת הכספת שבה היו כספים בשווי 244,300 שקל ומסמכים שונים אשר שווים כסף רב. בעקבות כך, ניתן פסק דין שבו חויבו הפורצים לשלם ל-ל' 177,427 שקל.

בעקבות מתן פסק הדין לטובת ל', הגישה חברת הביטוח תביעת שיבוב נגד הפורצים להשבת הסכומים ששילמה ל-ל' כמבוטח בגין נזקיו. הפורצים טענו כי במסגרת גזר דינם כבר חויבו לפצות את ל' וכי כבר שילמו לו 102,894 שקל. עוד הוסיפו כי לא גנבו את הכספת, וכי אין בסיס לקביעת סכום המזומנים שהיו בכספת.

בית המשפט קבע כי כאשר עברה זכותו של ל' כלפי הפורצים לידי חברת הביטוח, ולאחריה תבע ל' את הפורצים בנפרד מיזמתו, אין בכך לשלול את זכות השיבוב העומדת לחברת הביטוח מתוקף סעיף 62(א) לחוק חוזה ביטוח. בית המשפט קבע כי חברת הביטוח יכולה להגיש תביעת שיבוב נגד הפורצים, אשר יוכלו לבוא בתביעה אל ל' אם בתביעתו הוסתרה העובדה, כי כבר שולמו לו תגמולי ביטוח. על אף שהמבוטח הגיש תביעה נגד המזיק, וניתן נגד המזיק פסק דין שבו חויב לשלם פיצוי, אין חברת הביטוח מנועה מהגשת תביעת שיבוב על סך נזקי הפריצה. גניבת כספת ובתוכה מזומנים אושרה על-ידי הנתבעים במסגרת הודאתם בתיק הפלילי ועוגנה בפסק הדין שניתן בתביעתו של המבוטח. בית המשפט קבע כי על הפורצים לפצות את חברת הביטוח בסכום יחסי בהתאם לסכום שהעבירה ל-ל' בעקבות הפריצה.

סוגיית הנזקים לתכולת דירה סבוכה במקרים רבים, ומעלה שאלות רבות הקשורות למגוון גדול של סוגי נזקים ואירועים. לכן מומלץ להיוועץ בסוכן ביטוח, אשר מתמחה בסוג זה של ביטוחים - הן לגבי היקף הביטוח הן לגבי שמירת ערך הפריטים מדי שנה או מעת לעת - והתאמת הכיסוי הביטוחי המתאים לפי הנסיבות.

הכותב הוא מומחה בביטוח ונזיקין, הבעלים של משרד עורכי דין ג'ון גבע ומשמש, בין היתר, כיועץ המשפטי לחברי לשכת סוכני הביטוח.